DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XIX. ZATURDAG den 19den NOVEMBER, 1831. N. 46

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

MENGELINGEN UIT NEDERLANDSCHE COURANTEN.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Dingsdag den 9den Augustus.

Het ontwerp van adres aan den Koning zoo als hetzelve aangenomen is, is van den volgenden inhoud:

SIRE!

Wanneer in minder buitengewone omstandigheden de Staten-Generaal van Uwe Majesteit gewigtige mededeelingen ontvangen, omtrent de aangelegenheden der natie, mag deze van hare vertegenwoordigers met regt verwachten, dat zÿ zich, als hare tolken, vrÿmoedig deswege uiten. Thans, daar het de hoogste dier aangelegenheden geldt, en Uwe Majesteit ons doet kennis dragen van het door Hoogstdenzelven verrigte, tot behoud van ons volksbestaan, vinden wÿ, in de houding der natie, de gevoelens uitgedrukt, die haar bezielen, en waarvan wÿ slechts den weerklank aan Uwe Majesteit overbrengen.

Na lang beproefd geduld, is het oorlogszwaard ontbloot. Op het eerste daartoe gegeven teeken, is een leger, met ÿver en volharding zaamgesteld uit de keurlingen van alle rangen en standen, met voorbeeldelooze geestdrift, [illegible] ken onder het opperbevel van den edelen Held, wiens bloed reeds voor het vaderland gevloeid heeft; ook ruime bÿdragen hebben van allerwege 's lands dienst vrÿwillig verzekerd.

Zoo drukt de natie het zegel op de beslissing harer Regering; zoo toont zÿ, door daden, dat zÿ, als in de dagen van ouds, goed en bloed veil heeft ter handhaving harer eer en onafhankelÿkheid, en dat zÿ, als het uur geslagen is, eer het uiterste wil wagen, dan gewillig den nek krommen onder schandelÿke voorwaarden.

Het is de uitdrukking dier gezindheden, welke wÿ, in deze plegtige oogenblikken, aan Uwe Majesteit komen aanbieden. Gelÿk Hoogstdezelve, bÿ de ontwikkeling der gebeurtenissen, dubbel verlangt, zich aan de volksvertegenwoordiging aan te sluiten, zoo naderen wÿ den troon, met een warm gevoel van erkentenis voor de waardige handhaving van de regten der natie, en aldus worden de banden zoo mogelÿk nog naauwer toegehaald, welke het volk en zÿn Koning onderling verbinden. Terwÿl Uwe Majesteit bereid is, om zÿne regten op Belgie edelmoedig ten offer te brengen aan het heil van het hem getrouw geblevene oude Vaderland, zien wÿ Hoogstdenzelve, met het oogmerk alléén om dit te bestendigen, niet uit heroveringszucht, de onderhandelingen gewapenderhand ondersteunen; ook het Nederlandsche volk heeft geene andere bedoeling. Door de staatkunde van Europa met gewesten verbonden, die zich, met verzaking van pligt en regt, hebben losgescheurd, koestert het niet *éénen* wensch tot hereeniging, tot verovering, tot wraak. Geene zucht tot oorlog, maar tot verkrÿging van billÿke voorwaarden van scheiding, bezielt het; op deze heeft de natie aanspraak; deze zÿn het, die zÿ met Uwe Majesteit eeniglÿk begeert, en waarvoor zÿ strÿdt, omdat daaraan haar zelf behoud is gehecht.

De voorwaarden zoo als dezelve door de mogendheden zÿn vastgesteld, heeft Uwe Majesteit aangenomen, om dat Hoogstdezelve die strekking daarin meende aan te treffen. Wÿ hoopten in de uitvoering en nakoming daarvan het eind te vinden onzer menigvuldige opofferingen en verliezen. Doch maanden verliepen, zonder dat die hoop verwezenlÿkt werd, en wÿ zagen ons daarin op het pÿnlÿkste te leur gesteld, toen Uwe majesteit ons den verderen loop van 's lands zaken deed bekend maken; wat bleef aan de regering van een zoo onverdiend opgeofferd volk eindelÿk over, dan alle nog voorhanden zÿnde middelen te bezien, om den ondergang van het vaderland af te wenden? Dit is aan Uwer Majesteits doorzigt niet ontgaan, en terwÿl Hoogstdezelve met grootmoedig zelfgevoel besloot, om, zonder den weg der vredes-onderhandelingen te verlaten, daaraan door de wapenen meerderen klem bÿ te zetten, spant de natie, eensgezind met haren Koning, tot bereiking van hetzelfde doel, op eene harer waardige wÿze, alle hare krachten in.

Zoo moge dan Europa, met deelneming en eerbied, een vredelievend volk aanschouwen, dat, getrouw aan zÿne instellingen en innig met zÿnen Vorst verbonden, de oorlog-vaan ontrolt, *niet* om zÿn gebied te vergrooten, noch tot stooring van den algemeenen vrede, maar om billÿke schikkingen te verwerven, en om, in nederig opzien tot den God zÿner Vaderen, het land, door hunnen moed beveiligd, en roemrÿk door hunne daden, voor het nakroost ongeschonden te behouden.

De maarschalk *Gerard* heeft de volgende proclamatie gedaan:

LEGER VAN HET NOORDEN.

Soldaten!

De armee is bestemd om de onafhankelÿkheid te beschermen van een volk, hetwelk Frankrÿk aan het hoofd zÿner vrienden plaatst. De Hollanders, die de dapperheid der Belgen kennen, dagen ze op nieuw uit, terwÿl zÿ den vrede van Europa verstoren, in spÿt der groote mogendheden, welker overeenstemming de onafhankelÿkheid en onzÿdigheid van Belgie gewaarborgd heeft.

"Soldaten, wÿ gaan de zaak van Frankrÿk verdedigen, door onzen bondgenoot te ondersteunen. Gÿ zult den Franschen naam door uw gedrag in een bevriend land doen eeren: hierdoor zult gÿ aan de verwachting van onzen Koning beantwoorden, die op uwe krÿgstucht rekent, evenzeer als hÿ van uwen moed verzekerd is.

"In het hoofdkwartier te Maubeuge, den 9den Augustus 1831.

De maarschalk van Frankrÿk, opperbevelhebber van het leger van het Noorden,

Graaf GERARD.

Parÿs, Aug. 6.—Men leest heden in de ministeriele bladen het volgende:

"Gisteren, zoodra het edelmoedig besluit, om Belgie ter hulp snellen, in den raad genomen was, begaf zich de hertog van Orleans naar de kwartieren van het 1ste regement husaren, waarvan hÿ kolonel is. Hÿ werd door deze krÿgslieden, die de oorlogstÿding reeds vernomen hadden, met gejuich ontvangen. Nadat hÿ zÿn regement een kring had laten sluiten, sprak de jonge vorst hetzelve aldus aan: "Brave wapenbroeders! Holland valt heden, in spÿt van "de traktaten en het regt der volken, de "edelmoedige Belgische natie aan. Belgie, onze bondgenoot, roept de hulp van "Frankrÿk in; de Koning, mÿn vader, "heeft besloten hetzelve ter hulp te snellen. Dat ons regement morgen om zes "uur op marsch zÿ. Heden avond vertrek "ik reeds met den dapperen maarschalk "*Gerard*. Wapenbroeders. wÿ zullen ons "op de grenzen weder aantreffen, en tegen "over den vÿand zal ik bewÿzen, dat ik "even waardig als trotsch ben, om aan uwe "spits op te rukken."

Over de proclamatie van Leopold.

Dat de Vorst, die eene constitutie heeft bezworen, waarbÿ hÿ eene andere natie van hare eigendommen beroofl, ook den moed heeft om alles in de waagschaal te stellen, om het zich alzoo toegeëigende te behouden, laat zich ligtelÿk verklaren. De wÿze, Waarop Vorst LEOPOLD zich gesteld heeft aan het hoofd der Belgen, na de beraadslaging te *Brussel* over de zoogezegde vredes-voorwaarden, liet dit ook onderstellen. Maar dat men aan de natie, die men wil regeren, woorden van logentaal en bedrog rigt, is beneden alle waardigheid. In de Belgische proclamatie wordt gezegd, dat door de hatelÿkste vergruizing van bÿ alle beschaafde volken aangenomen gebruiken, de Nederlandsche regering, zonder voorafgaande oorlogsverklaring en met eene verrompeling, zÿne legerbenden heeft gezonden in *Belgie.* Vorst LEOPOLD bedriegt hier opzettelÿk de natie; vóór hÿ als Koning den eed ging bezweren, was het koninglÿk manifest van de Nederlandsche regering aan geheel *Europa* bekend, dat, "zoo een Prins, die, zonder toetre- "ding tot het protocol No. 12 en de an- "nexe A, de Belgische kroon aanvaardde, "deze daardoor door den Koning der *Ne- "derlanden* zoude gehouden worden voor "ZYNEN VYAND, en in eene vÿandelÿke po- "sitie zich tegen hem gesteld te hebben" Deze was de eenige oorlogsverklaring, die kon gedaan worden door onze regering.— Er kon geene afzonderlÿke betrekking tusschen onze regering en *Belgie* aangeknoopt worden; alzoo dit land door ons niet als een vrÿe en onafhankelÿke staat erkend wordt; en zoo lang als hetzelve niet is toegetreden tot die beginselen van scheiding, welke als billÿk door de vÿf groote mogendheden zÿn erkend, en die de voorwaarden zÿn, waarop onze Koning van zÿne regten op *Belgie* afziet, moet *Belgie*, en kan hetzelve niet anders beschouwd worden, dan als een land, hetwelk zich aan het wettig gezag door verraad en oproer heeft onttrokken. Dat Vorst LEOPOLD de Belgische kroon heeft aanvaard, bewÿst niet dat hÿ als Koning door onze regering moet erkend en als zoodanig behandeld worden; maar alleen, dat een Vorst, met verzaking van alle gevoel van eer, zich verrÿkt heeft met eens anders goed. Wat verder in die proclamatie voorkomt, als of onze legerbenden met roof en verwoesting *Belgie* intrekken, is geheel en al bezÿden de waarheid.

Een opregt Nederlander behoeft zich niet te regtvaardigen tegen de ellendige snorkerÿ, dat *Belgie* de Hollanders bereids eenmaal had *overwonnen*, en dat men ons moet straffen over onze vermetelheid.— Wÿ beklagen den Vorst, dat hÿ dergelÿke dwaze verdichtsels aan zÿn volk durft mededeelen; wÿ verachten de raadslieden die eenen Vorst dergelÿke bewoordingen doen onderschrÿven; het bewÿs daarbÿ afleggende, dat men de natie voor te bekrompen van verstand aanziet, om de waarheid niet te onderkennen.

De Nederlandsche regering, toen zÿ de handen van *Belgie* aftrok, had geene troepen in de zuidelÿke provincien dan meestal afdeelingen uit Belgen zamengesteld; en het goud en het verraad der muitelingen heeft die troepen werkeloos gemaakt. Deze nu, gezuiverd van verraders, komen op en vragen rekenschap af voor vroegers

mishandelingen; zy zyn de wreekers van zoo velen, die gevallen zyn ten dage des opstands; zy komen den hoon afwasschen, die *Belgie* hun heeft aangedaan; en hun de voorwaarden voorschryven, waarop *Belgie*, indien het rustig blyven wil, ook door onze natie zal erkend worden als een onafhankelyke staat.

Een gerust geweten, een eerlyk hart, eene goede zaak, vinden voorspraak by dat Opperwezen, dat alleen orde, deugd en al wat goed en edel is, lief heeft en beschermt.

Breda, Aug. 4.—Men verhaalt hier algemeen dat by het innemen van een der Brabandsche plaatsen, op het geroep onzer troepen van *leve de Koning* een der soldaten der 18de afdeeling zoude voorwaarts gesprongen zyn en geroepen hebben *vive les Belges*, waarop de luitenant *van der Vlist*, van dat bataljon, het geweer van eene der manschappen genomen en hem op de plaats dood geschoten heeft.

Onder de meldenswaardige daden komt my ook voor die van den heer *Brouwer*, een zestigjarige grysaard, wonende in het Ginneke. Deze heer bekend zynde met den majoor *van Dam van Isselt*, verzoekt Z. W. E. G., voor eenige weken, dat deze hem zoude schryven, wanneer er iets te doen kwam, en in waarheid, Zondag of Maandag ll. ontvangt *Brouwer* een brief dat het leger te veld trekt, nu haalt hy uit zyne kast een volkomen equipement als jager van *van Dam*, trekt hetzelve aan en voegt zich als vrywilliger by dat korps, waarby hy als een goed scherpschutter nog van veel nut zyn kan.—Bovendien zyn er nog eenige fatsoenlyke jongelieden uit deze stad, op den eersten kreet van *voorwaarts*, van hier vertrokken, om by het leger als vrywilliger te dienen.

"*LEOPOLD* BEVOND ER ZICH BY."

Deze naïve woorden in het rapport van onzen dapperen Prins opperbevelhebber, uit deszelfs hoofdkwartier te *Thienen*, den 12den Augustus 1831, hebben ons getroffen. Zy drukken, hetzy dan opzettelyk, hetzy toevallig, LEOPOLDS *algeheele nietigheid* uit.—"Het leger," zegt de oranje-held, "aan welks hoofd ik de eer heb te "staan, heeft heden een schitterend voordeel behaald "over het vyandelyk leger, gekommandeerd door TIECKEN DE TERHOVEN.—PRINS LEOPOLD BEVOND ER ZICH BY."—Hoe eenvoudig is die taal? Hoe afkeerig van alle snoevery het geheele rapport? Hoe steekt alles, wat omtrent den *tiendaagschen veldtogt* van onze zyde is gerapporteerd, ook in den uiterlyken vorm voordeelig af by de Belgische grootspraak? Terwyl de Prins *van Oranje* met zyne dapperen *kwam, zag en overwon*; terwyl voor onze zegevierende wapenen de Belgen verstoven, gelyk kaf voor den wind; terwyl alleen een Fransch leger de geheele vernietiging van het pas geboren koningryk *Belgie* (dat wonderkind der Londensche conferentie) konde verhoeden;—laat onze veldoversten in hunne verslagen slechts daadzaken spreken, en onthouden zich van alle opsmukking. Eerst later zullen de bedrevene heldendaden, in dezen gedenkwaardigen kryg, in al derzelver omvang gekend worden. LEOPOLD en de zynen daarentegen doen snoevende aanspraken, stellen *leugen* en *laster* tegen over onze *opregtheid*, en trachten zelfs in zoo verre de verdiensten der onzen te verkleinen, dat zy zich niet schamen te verbreiden, *dat ons leger voor de helft uit vermomde Pruissen bestaat*. Welk een lage afschuwelyke leugen; LEOPOLD *bevond er zich by*, toen onze dapperen de zynen de nederlaag gaven; en als hy niet altyd in de achterhoede gestaan had, zyn heil niet in de vlugt gezocht had, zoude hy hebben kunnen zien, dat het echte Oud-Nederlanders waren, geene vreemdelingen, die hem bevochten: dan zoude hy zonen van ministers en staatsleden, de telg van den Burgemeester onzer eerste stad, magistraats-personen, schatryke kooplieden, de bloem onzer edele geslachten onder de krygslieden hebben kunnen opmerken, die daar in de gelederen, zonder eenigen rang, als eenvoudige legerknechten, vrywillig de dienst verrigteden;—dan zoude hy daar vaders aan de zyde hunner zonen, broeders aan de zyde hunner broeders hebben kunnen opmerken; ja, men zoude er hem zes uit één geslacht hebben kunnen aanwyzen, in den schoot der weelde opgevoed, en nu, met achterlating der echt Nederlandsche vrouw, die hun het leven schonk, voor Koning en Vaderland tegen den algemeenen vyand opgetrokken.—Neen, geene huurlingen hebben voor *Oud-Nederland* gestreden; het dankt de handhaving van deszelfs eer aan eigen teelt; geen geslacht bleef in dezen edelen wedstryd achter, van dat des Konings af, tot dat des armsten dagllooners.—Ieder had naauwe betrekking by het leger, en gedurende de eerste dagen van Oogstmaand 1831 stegen uit hutten en paleizen de beden van bekommerde moeders tot den troon des Allerhoogsten, smekende om het behoud hunner dappere telgen.

Prins WILLEM *van Oranje* stond aan de spits; FREDERIK *der Nederlanden* verzelde hem; de hertog VAN SAKSEN WEIMAR was overal, waar gehandeld moest worden vooraan; zy, gelyktydig met alle veldheeren, trotseerden het gevaar, en Prins LEOPOLD *bevond zich by het leger der Belgen*, zag, hoe zyne onderdanen werden verdelgd, —en wat deed hy?—*hy vlugtte.*—O armzalig misbaksel der Europesche politiek, hoeveel glossen zal uw vriend GREY (even beroemd om zyn vernuft, als berucht om zyne helsche staatkunde), nog wel in de gelegenheid zyn op U te maken, als gy weder, als *Engelands* gepensionneerde, tot het plantenleven terugkeert, waartoe gy by voorkeur schynt bestemd te zyn.—Wee uwer, *Belgie!* dat gy in den benarden toestand, waarin gy U bevindt, zulk eenen Koning hebt! Wee, driewerf wee uwer, rampzalige inwoners van dat onder vader WILLEMS regering zoo bloeijend gewest! Gy hebt met eigen handen U uit het Eden verdreven, dat gy onwaardig waart te bewonen. Wee uwer, die tyden keeren nimmer voor U weder!

LEOPOLDS KLAGT.

By God! Es geht ja nicht! my glory runs away!
O plainful king I am, fortuin heeft my begeven!
Ik zit er deerlyk in en roep vergeefs, O wee!
Daar alles my bespot; geen hoop my meer doet leven!
Dat satans botervolk is Jupiter gelyk;
Het hakt er slechts op in, en slaat myn lamme helden
De knokkels bont en blaauw, en jaagt me in eigen ryk
Van de eene plek naar de aâr! wie kan myn onheil (melden?!
Ach was ik liever maar gebleven in het land,
Dat my zoo gul en goed wou spyzen en wou drenken;
Daar had ik roastbeaf, punch en portwyn met verstand;
Hier zit ik als een gek; niets kan my laafnis schen- (ken!
Ik nam de kroon wel aan van 't liberaal gespuis,
Maar niet om om die kroon zoo dadelyk te vechten;
Nog naauwlyks ben ik baas en zet myn voet in huis,
Of 'k moet, parbleu! ten stryd en 't moeilykst pleit (beslechten.
Eerst dacht ik met gemak van stad tot stad te gaan,
En wierook van 't canailje als snuiftabak te snuiven,
Maar neen! ik zag myn plan geheel in duigen slaan,
Myn dierbaar luchtkasteel als wierookdamp verstui- (ven!
Wat baat het of broer PHILIP my al zyn Franschen geeft,
Hy helpt my uit belang om my een kool te stoven:
Daar hy juist door die hulp regt op myn kroontje heeft,
Dat 'k gaarne voor myn rust hem willing wil beloven.
Hoe vliegt een vedren troon toch spoedig in de lucht!
Ik had zoo'n pret en zin in 't sierlyk schepter zwieren,
Maar nu, tot walgens toe, verzadigd van de klugt,
Haak ik weêr naar het uur om vry te rentenieren!
Och had ik 't geld weêrom, dat ik al heb besteed,
Om 't naakte Belgendom, zoo bly met gouden schy- (ven,
Te streelen mild en ruim, toen ik myn intogt deed;
Ik kon er menig *Miss* in Engeland meê geryven;
Gelukkig, dat ik nog van 't kostelyk pensioen,
Door 't parlement verleend, geen afstand heb getee- (kend;
Ik hield als Belgisch heer wel deftig myn fatsoen,
Maar heb uit staatslist ook myn aardsch belang bere- (kend.
Myn loopbaan loopt ten eind op 't *demned continent!*
Ik zal, zoo goed ik kan, de zaken zien te schikken,
En dan geef ik den brui van 't Konings element:
Men zondigt eer men 't weet, en valt in strik op strik- (ken!
Ik heb dat koopje duur, want nergens zal men weêr
Myn hoogheid by het lot tot rykemonarch verkiezen!
Myn aanzien ben ik kwyt, en met myn geld myn eer;
Wat kan een mensch met regt toch meer op aard ver- (liezen?!
Een zwaren, harden stryd heb ik nog door te staan!—
'k Moet met de stoomboot straks naar Engeland re- (tourneren;
En grynst Neptunus weêr op reis me als onlangs aan,
Dan zal ik zonder hart gewis in Londen keeren.
O Donkre nacht van zorg, die 't laatste vonkje moed
In LEOPOLD verdooft! O toppunt van gevaren!
Eer sterf ik als een slaaf, eer 'k ooit weêr wenschen voed,
Om met een pinkend oog op troon of kroon te staren!

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 18den November 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 21 Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden EenOnce minder zullen kunnen wegen, op pœne als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 4den November 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand November zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.

Schapen of Lams Vleesch op niet hooger den 25 Centen per pond.

Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pœne als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

CURACAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—NOVEMBER.

12. brik Ariel, Thomson,		St. Domingo
—— Geertruida, Levy,		Adicora
14. —— Valenciana, Rito,		dito
—— Generaal Barnes, Preston,		Jamaica
bark Monserate, Auze,		Aguadilla
15. golet Casualidad, Chirino,		Cumarebo
16. —— Francisca, Magiole,		Chagres
17. —— Dorothea, De Lange,		Aruba
18. —— Abcona, Evertsz,		Bonaire

UITGEKLAARD—NOVEMBER.

12. bark Dolores, Fernandez,
golet Margaritha, Buelta,
16. —— Valenciana, Rito,
—— Generaal Barnes, Preston,
bark Joseph Burton, Chalmers,
golet Francisca, Magiole,
—— Florencia, Ventura,
18. —— Casualidad, Chirino,
—— Aurora, De Haseth,
—— Selly, Walter,
—— Dorothea, De Lange,

Gisteren den 18den November is de verjaring des geboorte dags van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, met de gewone plegtigheden in deze kolonie gevierd geworden.

Met de aankomst van de Amerikaansche schoener brik Ariel, van St. Domingo, vernemen wy dat de zaken tusschen Hayti en Frankryk gansch nog niet vereffend zyn gelyk men eenigen tyd geleden gemeld heeft. De Fransche Konsul Molien aldaar met het nieuw gesloten traktaat tusschen het gouvernement van Frankryk en dat van Hayti ter bekrachtiging aangekomen zynde, ging onverrigter zaken terug, wyl het Haytiaansche gouvernement geweigerd heeft dat traktaat te bekrachtigen. Nu zullen waarschynelyk de diplomatische vertogen met krachtdadige middelen gepaard gaan; want de Haytianen zyn niet in staat of ongenegen zyn de nog verschuldigde termynen te voldoen, aangezien de reeds afbetaalde termynen grootendeels van de Fransche kooplieden in Hayti zyn beleend geworden, waarvan de interessen zelven nog niet aangezuiverd zyn.

Aangezien sedert onze laatste geene berigten van aanbelang uit buitenlandsche plaatsen zyn ontvangen geworden, vervolgen wy met uittreksels te geven uit Nederlandsche nieuwspapieren, welke voor dit publiek belangryk zyn, wyl dezelven de byzonderheden van de jongste gebeurtenissen in het moederland behelzen. Onder het rubriek Mengelingen in dit nummer, zullen de lezers onder anderen vinden eene proclamatie van den Franschen Maarschalk Gerard aan het Fransche leger by deszelfs intogt in Belgie en eene aanspraak van den Hertog van Orleans aan zyn regement Huzaren. Wie herinnert zich niet by het lezen van deze twee modellen van snoevery, de woorden van Lodewyk XVIII. toen hy in 1823, zynen geliefden zoon den Hertog van Angoulême naar Spanje met honderd duizend man zond om Ferdinand in vryheid te stellen.

Welk een waagstuk is het niet voor de Fransche Prinsen om zich in Belgie te wagen. Welk eene dapperheid wordt er niet vereischt om Belgie met vier millioenen inwoners, ondersteund door twee en dertig millioenen Franschen, tegen Holland dat slechts twee millioenen zielen telt, te beschermen! Wie denkt hier niet aan de bekende anekdote van het bataillon Pauselyke infanterie, dat eene escorte van Fransche gendarmes ontving, met last om deze dapperen te beschermen tegen de rooverbenden waarvan de Kerkelyke Staat wemelt, of van het Spaansche linieschip de Azia, dat in de Middellandsche Zee door een Nederlandsch fregat is geconvojeerd geworden om het tegen de Barbarysche zeeroovers in bescherming te nemen.

Overzigt der Gebeurtenissen des jaars 1830.

Er zyn somtyds lange tydvakken in de geschiedenis, die voor den geschiedschryver even dor en onvruchtbaar, als voor de menschheid in 't algemeen hoogst gelukkig zyn; zoo als b. v. de lange *Europische* vrede van 1714 tot 1733, of liever (met eene korte tusschenpoozing) tot 1740. Andere tydvakken zyn meer gemengd: doch men heeft ook jaren, die in belangrykheid bykans met halve eeuwen van de eerstgenoemde soort gelyk staan, en die door rampzaligheid voor den tydgenoot, niet minder dan door gewigt voor de geschiedenis uitmunten.— Van dezen aard was in de eerste *Fransche* en *Belgische* omwenteling het jaar 1789 zoo wel als 1792, en van dien aard is ook gewis 1830. Na eenen langen zoeten vrede hebben wy een jaar beleefd, vol jammers en verwarringen niet alleen, maar nog rampzaliger door de onheilen, waarvan het zwanger gaat, en die het overlaat aan zynen opvolger.

Met het begin van 1830 scheen de rust van *Europa* nog ten volle verzekerd. Keizer NIKOLAAS had, door een' hoogst edelmoedigen vrede met *Turkye*, door het aftrekken van voor de poorten der Oostersche hoofdstad, en door het teruggeven zyner veroveringen, voor de handhaving dier rust zeer veel gedaan. Alle kabinetten waren of schenen althans in de beste verstandhouding.— Het is waar, eene onnatuurlyke vereeniging tusschen priestergezag en verzaking aller maatschappelyke banden, woelde in *Belgie;* doch de regering had door de boodschap van den 11den December, en door het aannemen van het *budget*, in de laatste dagen des jaars, eene beslissende overwinning behaald; de misnisteriele aanschryvingen schenen allen tegenstand te zullen sluiten, en men voedde althans geene vrees hoegenaamd voor een' gewapenden opstand.

Maar in *Frankryk*, dien noodlottigen vulkaan, bestemd om altyd *Europa* te beroeren,—in *Frankryk* was eene stof aan het gisten, die eerlang tot de vreesselykste verwoestingen stond uit te breken. Reeds in 1829 had zich tusschen het Hof en de Kamer der Afgevaardigden eene verwydering doen zien, welke zeer duidelyk bleek aan de verwydering van het bevredigende ministerie van MARTIGNAC en de aanstelling van hoofden der oude koningsgezingen, gelyk POLIGNAC en LA BOURDONNAYE. Reeds zag men met gespannen verwachting—doch meer eene verwachting van nieuwsgierigheid dan van angst, daar men de bronwel der omwentelingen voor altyd gestopt hield—de opening van de kamer der afgevaardigden te gemoet, die door het ministerie hoe lang zoo meer uitgesteld werd. Eindelyk had die opening in Maart plaats; de aanspraak des Konings was niet zeer toegevend, maar het antwoord der kamer nog stouter; zy verklaarde ronduit, dat er geene overeenkomst (*accord*) tusschen 's Konings bestuur en de kamer bestond. Dezen hoon (want zoo vatte KAREL X dien op) beantwoordde hy met een uitstel der zittingen, (nog vóór eenige raadpleging) het welk straks door eene ontbinding gevolgd werd.

Tot hiertoe waren de stappen, welke de Koning zoo wel als de kamer deed, niet buiten de grenzen der staatsregeling. Eerstgemelde had (dit erkenden ook de papieren, welke van de ministers het afkeerigste waren) het volle regt tot uitstel der zittingen of ontbinding der kamer; ook gehoorzaamde deze terstond. De koningsgezinde bladen juichten over deze zegepraal, die zy als volkomen beschouwden: en zy hoopten eene nieuwe, hun meer gunstige kamer te bekomen, ten gevolge eener gebeurtenis, die in het groote treurspel van 1830 slechts eene *Episode* is, doch genoegzaam zou geweest zyn, om elk ander jaar in de geschiedenis der wereld te vereeuwigen:—van den togt en verovering van *Algiers*.

Reeds sedert een geruimen tyd waren de betrekkingen tusschen *Frankryk* en *Algiers* gespannen geweest, ten gevolge eener onbeschofte en echt *Turksche* mishandeling des *Franschen* gezants, waarvoor *Frankryk* vergoeding eischte, doch, in weerwil eener langdurige en genoegzaam bespotte blokkering der haven *Algiers*, niet bekwam. Men hoopte van de zyde van het ministerie thans verscheidene oogmerken te gelyk te bereiken: herstelling der *Fransche* eer; aanwinst van een aanzienlyk en vruchtbaar grondgebied met eene belangryke zeestad, en dus van eene voortreffelyke volkplanting, in staat, om verscheidene koloniale producten voort te brengen; van eenen allergewigtigsten schat, in de gewelven van den *Dey* nedergelegd; —en eindelyk, het geen by het *Fransche* ministerie wel het zwaarste woog, de hoop, om eene krygshaftige en roemzieke Natie zoodanig op te winden, dat zy aan een ministerie, het welk haar zulke lauweren bood, in vergelding daarvoor vriendelyk gezinde vertegenwoordigers zou toezenden.

Inderdaad was dit plan uitmuntend berekend. Het beloofde eenen uitweg aan dien overvloed van bevolking, die zich in *Frankryk* in eenige vredejaren zoo gevaarlyk voor de rust van *Europa* opeenhoopt; het scheen tevens de belangen van het ministerie, die van *Frankryk*, de rust van *Europa* en der menschheid te behartigen, die reeds lang met weerzin het vaderland van zoo vele groote mannen der oudheid, van helden, geleerden en kerkvaders, aan de driestе tiranny eener horde domme en wreede *Turksche* zeeroovers en hun opperhoofd ten prooye zag. Maar verbazend groot waren de toebereidselen en kosten dezer onderneming. De schranderste voorzorgen, die bewondering wekten, vond men daarin naast beuzelachtige toebereidselen, die een' glimlach afpersen. Eindelyk stak in de laatste dagen van Mei de vloot in zee, en bereikte op den 14den Juny een punt, slechts eene dagreis ten westen van *Algiers* afgelegen, eene stelling, waar de *Dey* de *Franschen* niet schynt verwacht te hebben. De spoedige landing, de verovering van het schiereiland *Sidi Ferrutsch*, de togt naar *Algiers*, de verovering, na korten tegenstand, van die hoofdstad, alles scheen te waarborgen, dat de *Fransche* moed, krygstucht en krygskunst, niet verzwakt door vyftien vredejaren, thans echter op een geheel ander doel dan te *Leipzig* of te *Waterloo*, dat dezelve eeniglyk op de bevordering der *Europesche* beschaving gerigt waren. De zeemagt en het leger te lande wedyverden in deze onderneming, en de generaal BOURMONT, wien de *liberalen* zyne deelneming aan den stryd te *Waterloo* tegen den overweldiger van zyn vaderland niet konden vergeven, offerde daarin twee zonen aan het vaderland.

Maar te vergeefs hoopten de Koning en zyne ministers van deze zegepraal de toenadering der tegenpartv. Deze lieden, die zich sedert de *Spaansche* omwenteling in 1810 den naam der *liberalen* hebben aangematigd, maar de onverdraagzaamste en uitsluitendste van alle menschen zyn, die overal de zege *hunner* party en niets anders bedoelen, hadden, door de grove misslagen der ministers en derzelver begunstiging eener aanmatigende geestelykheid, den bystand van eenige bekwame en gematigde mannen erlangd, waarachtige vrienden van den Koning en het Vaderland, onder welke het genoeg zal zyn, ROYER-COLLARD, CHÂTEAUBRIAND en HYDE DE NEUVILLE te noemen. Het *Fransche* volk zag waarschynlyk op dezen en huns gelyken, toen het in zyne verkiezingen het ministerie teleur stelde; maar het *Parysche* volk, dat zich sedert 1814 in zynen slechten geest nimmer verzaakt heeft, zag op geheel andere mannen: op BENJAMIN CONSTANT, LA FAYETTE en huns gelyken; heethoofden, by welke het nog voor een evangelie gold uit de tyden der omwenteling, dat *de opstand tegen Despoten*, (dat is, tegen Vorsten die *hun* niet bevallen) *de heiligste aller pligten is*. Naar dat beginsel werden door een *Comité Directeur*, op welks bestaan men zich naderhand heeft beroemd, de noodige stappen gedaan, aanwyzing gegeven en toebereidselen gemaakt in het geval van eenen zoogenoemden *coup d'etat*, of geweldadige verkrachting der grondwet, waartoe men de regering als 't ware uittartte, door telkens de goede gemeente daarvoor te waarschuwen. Doch by bekwame ministers en eenen inderdaad *regerenden* Koning zouden die waarschuwingen van vyanden, die zoo iets blykbaar verlangden, juist het tegendeel hebben uitgewerkt. Maar de zorgelooze en voor het bestuur ongeschikte raadslieden van KAREL X, lieten alles tot op het laatste aankomen; die monarch scheen het land aan *hen* te willen opofferen, en toen hy nu de verkiezingen geheel in den *liberalen* zin, versmaadde hy het eenige redmiddel, door gematigde mannen, als ROYER COLLARD, CHÂTEAUBRIAND en MARTIGNAC, in het ministerie te roepen. Hy spande den boog op het uiterste, en dezelve brak. Liever dan zyne gunstelingen te missen, en het onweder daardoor af te leiden, werkte KAREL X. de zamenzweering van het *Comité Directeur* door de beruchte *ordonnantien* van den 25sten July in de hand. De vryheid van drukpers en die der verkiezingen werd aan een volk, dat eer brood dan zyne *Journalen* en kiesvergaderingen zou hebben gemist, door ééne pennestreek ontnomen. 's Konings gedrag zoo wel als dat zyner ministers op dit alles—voor *Frankryk* en *Europa*—beslissende tydstip, in die drie noodlottige dagen van straatverschansing en oproer, is zoo zorgeloos, zoo onverstandig, en, by volslagen gemis aan middelen, zoo dolzinnig volhoudend geweest, dat men hunnen val met medelyden mag aanzien, maar hun daarby zyne achting moet weigeren.

Het einde van July 1830 heeft over het lot van *Europa*, voor eene lange reeks van Jaren, beslist, en al de vredelievende schikkingen van 1814 en 1815 ondermynd, om die één voor één te doen vallen.—Vooreerst is het lang bestredene, lang bespotte grondbeginsel der wettigheid den boden ingeslagen. Deze hoeksteen van de rust der Staten, dien men zeide, dat door het stelsel der *ministeriele verantwoordelykheid*, in verband met de *onschendbaarheid des Konings*, gewaarborgd was,—werd door de benoeming van den zytak van *Orleans*, in weerwil der afdanking van vader en zoon, ten behoeve des hertogs van *Bordeaux*,—afgebroken. Daarom werden de ministers toch niet minder verantwoordelyk gesteld en voor de kamer der pairs door die der afgevaardigden op lyf en leven beschuldigd. De grondwet, wier *leven* men gedurende de drie dagen van het gevecht als leus van vereeniging uitriep, werd kort daarna zóó gewyzigd, dat men wel mag twyfelen of zy nog bestaat; althans haar *geest* is geheel veranderd. De Koning is thans slechts de *dienaar*, niet het zelfstandige opperhoofd des volks. De *driekleurde kokarde* en *vlag*, waaraan zich zoo vele afgrysselyke herinneringen hechten, heeft de witte vervangen; de lelien zyn verdwenen, en eerlang zien wy misschien weder de *adelaars* te gemoet! Alles ademt weder den geest van NAPOLEON, althans van NAPOLEON in 1815. Gematigde vrienden der vryheid, een ROYER COLLARD, een CHÂTEAUBRIAND en anderen, onttrokken zich aan alle deelneming aan het nieuwe bestuur; de oude LA FAYETTE daarentegen speelde den meester, en schreef zelfs den Koning de wet voor. Maar het gevaarlykst voor de rust van alle volken en staten is het *voorbeeld*, door den tegenstand van volksmassa's tegen *krygsvolk* gegeven; thans begrypt men in ieder land, nadat het in *Frankryk* zoo wel gelukt is, *dat het overal moet gelukken*, en reeds hebben wy daarvan in de omwentelingen van *Belgie*, *Zwitzerland* en *Polen*, in de oproeren in het noordelyke *Duitschland*, en in de door volksgeweld den Koning afgedwongene verandering van ministers in *Engeland*, de schrikkelyke gevolgen gezien.

Natuurlyk zag nu elk met gespannen verwachting uit, wat de mogendheden van *Europa* by deze groote, alles omkeerende gebeurtenissen in *Frankryk* zouden doen.— Drie wegen boden zich aan: 1°. Niet erkenning; 2°. Voorwaardelyke; 3°. Onvoorwaardelyke erkenning.— De eerste, die met de beginselen best zou gestrookt hebben en het meest *consequent* zyn geweest, scheen te gevaarlyk by de eenstemmige en spoedige berusting des *Franschen* volks in het nieuwe bestuur. De tweede kon zoo hebben plaats gehad, dat men van het *Fransche* bewind, als voorwaarde van erkentenis, eene stellige verklaring had afgeëischt, van zich niet met de zaken zyner naburen *in geen geval* te bemoeijen. Maar daartoe zou *eenstemmigheid* der kabinetten en zekere verkracht vereischt zyn geworden, die men niet verwachten kon van dat ellendige, zwakke ministerie van WELLINGTON, hetwelk door vrees voor oorlog bezield, dadelyk eene genegenheid voor het vernieuwde *Frankryk* betoonde, waarvan men de opregtheid by den overwinnaar van *Waterloo* en den hersteller der *Bourbons* wel in twyfel mag trekken. Maar het geheele *Engelsche* volk, weggesleept door eene zeer schynbare, maar toch bedriegelyke overeenkomst met de omwenteling van 1688, juichte de *Franschen* volkomen toe, en versierde *zich zelve* met de kokarde van NAPOLEON! Hoe kon de Natie in vyftien jaren zóó veranderen?

Nu was er aan geen eenstemmig ontwerp der groote mogendheden ten aanzien van *Frankryk* te denken. De regering werd algemeen, zelfs door *Pruissen*, *Oostenryk* en *Rusland*, zoo het schynt onvoorwaardelyk, erkend. De *revolutionnairen*, dat is de *liberalen* van de ergste soort, zagen dit, en hunne vermetelheid groeide met den dag.— Het *Comité Directeur* verdubbelde zyne werkzaamheid, en vond daartoe ruime stof vlak in de nabuurschap.

De *Nederlandsche* regering zag zich in haar ontwerp tot handhaving van het wettig gezag, vooral door eenen *gevangenen* gedwarsboomd, die in 1828 wegens oproerige taal in hechtenis gezet, misschien daardoor was aangespoord, om die heillooze, *Unie* tusschen de omwenteling en de geestelykheid te bewerken, welke de regering in de grootste moeijelykheden stond te wikkelen. Misschien ware dus, vóór dat tydstip, toegevendheid nuttig geweest, thans zou zy te laat zyn gekomen. DE POTTER, die zynen afkeer van *Rome* aan den haat tegen *Holland* had opgeofferd, werkte uit zyne gevangenis aan eene *vereeniging der patriotten*, om de regering door verkiezing van staatsleden en gemeentebestuurders *tegen* haren zin te belemmeren, en dus de aanschryving, door haar aan de ambtenaren gedaan, te verlammen. Eenige sporen eener briefwisseling, door hem met den referendaris TIELEMANS in *'s Hage* gehouden, deden aan een plan van zamenzweering tegen de regering denken.— TIELEMANS en eenige bagbladschryvers werden gevat, DE POTTER in hechtenis gehouden, in een gewoon regtsgeding voor *Belgische* regters ontvangen, verhoord, en, nadat alle vormen behoorlyk vervuld waren, met zyne medepligtigen *veroordeeld tot ballingschap*, wegens een mislukt ontwerp ter omverwerping van het bestuur.— *Frankryks* oude regering wilde hem geene passen verleenen; eene werkelyke verklenging van het vry algemeen gerucht, als of het ministerie van POLIGNAC met de *Belgische Unionis ten* een verraad zou beraamd hebben, hetwelk by 's Konings komst te *Brussel*, in October, zou zyn uitgebroken. Een hoofddeelnemer in dat verraad zou te *Parys* niet geweerd zyn geworden!

Terwyl nu DE POTTER, ten gevolge der moeijelykheden, om hem ook in *Pruissen* toe te laten, een tyd lang te *Vaels* vertoefde, en vervolgens den weg naar *Zwisserland* insloeg, had de omwenteling in *Frankryk* plaats, die hem aldaar de deur openzette. De verkondiging der hooge *theorien* had hy met de volksmenners aldaargemeen; deze, vooral LAFAYETTE, behandelden hem dan ook als broeder in den geloove aan de volks-souvereiniteit, en te *Parys* werd, zekerlyk met den derwaarts overgekomen DE STASSART, het plan tot eene *Belgische* omwenteling beraamd, die, in het laatst van Augustus uitgebarsten, door het gemeen by het uitgaan van den schouwburg begonnen en door plundering en brandstichting gekenmerkt, door lafhartige of verraderlyke krygsoversten niet tegengegaan, door eene opgeworpene burgermagt, onder den schyn van beteugeling voortgezet, door eene oproerleus gekenmerkt werd. *Leuven* en *Luik* voegden zich by het oproer. *Antwerpen* en *Vlaanderen* bleven getrouw. *Henegouwen* en *Namen* wankelden.— Vergeefs zocht de *Prins van Oranje*, door zich te midden der muitende stad te begeven, den storm te bezweeren en een blyk van vertrouwen te geven; het was een misslag der regering en van 's Konings zonen, *dat zy de Belgen voor edele gevoelens, voor dankbaarheid, vertrouwen en liefde vatbaar rekenden.* De komst des Prinsen, die voor mishandeling naauwelyks beveiligd bleef, had slechts nieuwe *eischen* (die der afscheiding) ten gevolge, terwyl men zich vroeger met de voldoening aan de bekende grieven, (maar nu gewapend en op een' dringenden toon geëischt) had te vreden gesteld.

Een der verlangens was de buitengewone byeenroe-

ging der Staten-Generaal. De Koning was de *Belgen* daaromtrent voorgekomen, en op den 13den September werd de vergadering in den *Haag* geopend, waarop zich ook leden uit de oproerige steden bevonden. De Koning deed veranderingen in de grondwet en de afscheiding aan de beslissing der Staten-Generaal onderworpen. Maar hangende de raadplegingen verhief zich in de getrouw geblevene noordelyke gewesten een algemeene kreet van verontwaardiging tegen de muitelingen. Men eischte, dat de reeds in het zuiden verzamelde krygsmagt, de nog gehoorzame *Belgische* gewesten beschermen, en de oproerige niet langer zou *in het cog houden*, maar *bedwingen*, iets hetgeen voor zeer gemakkelyk werd gehouden. Lang hield de Koning zulks tegen. Er waren inderdaad twee wegen open, misschien beiden even heilzaam; de eène, die vooral door de *Engelsche* dagbladen zeer werd aangeprezen, om, zoo als tot nu toe, gewapend de beslissing der Staten-Generaal af te wachten, en dan naar bevind van zaken te handelen, *of*, dadelyk het oproer, maar dan ook met eene genoegzame magt, die men in handen had, te beteugelen.

De hoofden der muitelingen, geenen onderstand uit *Frankryk* ontvangende, waar men de edelmoedige handelwyze der mogendheden nog zoo *dadelyk* met aanval niet durfde beantwoorden, gevoelden het netelige van hunnen toestand te meer, daar ook de *Brusselaars*, waar de overvloed, door het verhuizen der meeste vreemdelingen en het stilstaan van neringen, voor gebrek begon plaats te maken, zeer in hunnen yver verflaauwden.—*Fransche* papieren verkondigden reeds met spyt het naderend einde des opstands. Daar bedacht men een middel, door de hel ingegeven, om het oproervuur met vernieuwde kracht te doen uitbreken. Eenige, zoo het heette, fatsoenlyke lieden, vervoegden zich tot Prins FREDERIK, die, na het vertrek zyns broeders naar '*s Hage* te *Antwerpen* zyn hoofdkwartier had, en smeekten hem, de welgezinden met *eenige troepen* (veel werd er niet vereischt) te gemoet te komen, ten einde hen tegen het nu geheel toomelooze gemeen te *beschermen*. De edelmoedige Prins viel in den strik: 8000 man, met weinig geschut, trokken naar eene stad van 90,000 inwoners; zyne vredelievende afkondiging werd verminkt, en in eene aanmoediging der soldaten tot plundering herschapen; nu vatte ieder, ook de mogelyk nog welgezinden, voor behoud van huis en have allerlei wapenen op, en de zwakke bende werd, na eenen heldhaftigen tegenstand van vier dagen, door de gezamenlyke burgers met *Luikerwalen*, *Fransche* en *Spaansche* gelukzoekers versterkt, uit de stad gedreven. Het eenige, dat men den bevelhebber kan te laste leggen, is, dat hy den raad (hem, zoo men zegt, door den gryzen CHASSE gegeven) van zich met meer menschen, althans met meer zwaar geschut te voorzien, niet gevolgd is, maar zich onvoorzigtiglyk, en zonder bespieders te hebben uitgezonden, te midden der muitende stad begaf. De generaal CORTHEYLIGERS maakte intusschen eene nuttelooze *demonstratie* tegen *Leuven* en *Luik*. Zyne magt, by die des Prinsen gevoegd, zou misschien aan de zaak een' gewenschten uitslag hebben gegeven. Het niet bezetten van al de poorten, waardoor nu ook het landvolk binnen stroomden, was mede een zware misslag.

De terugtogt van *Brussel* was het sein tot den algemeenen opstand in *Belgie*. Te *Bergen in Henegouwen*, waar de aanstaande verrader DUVIVIER (wien men reeds schynt doorgrond te hebben) door HOWEN vervangen werd, te *Namen*, waar de brave VAN GEEN lang het oproer tegenhield, te *Doornik* vooral werd het gemeen door de gewapende burgers, en, wat meer is, door de krygslieden van den staat, die bykans allen het *Belgische* karakter van meineedigen en verraders ten toon spreidden, ondersteund en de geringe *Hollandsche* magt overweldigd. Nergens vertoonde zich dat karakter in een afzigtiger licht dan in *Westvlaanderen*, waar de eerlooze GOETHALS *Ostende*, met een' onoverzienbaren voorraad geschut en krygsbehoeften, zoo wel als *Brugge*, aan de muiters overleverde; waar het laagste gemeen zyne plunderzucht bot vierde, en de *Hollanders*, die men (waarom, wist het gepeupel zelve niet) *verdrukkers* en *tirannen* noemde, op het schandelykst werden mishandeld. Eindelyk kon ook *Gend*, die welvarende fabrykstad, welke het onmiddelykst belang had by de vereeniging met *Holland*, den storm niet meer wederstaan.—Ook dáár kwam het gemeen aan den gang, en werd eerlang, door het verraad van den eerlozen COMBRUGGHE, door een aantal *Fransche jakobynen*, onder PONTECOULANT, geheel op de zyde der *Brusselaars*, overgebragt.

Nog bleven echter het kasteel dier stad en *Dendermonde*, in eene voortreffelyke stelling, de geheele provincien *Antwerpen* en *Limburg* getrouw aan het wettige gezag. De Koning zond den Prins van *Oranje* derwaarts, om *ook nu nog* den zachtsten weg in te slaan: de Prins zou *al de grieven* voor die gewesten opheffen, nadat de Staten-Generaal het beginsel der scheiding hadden aangenomen, en zich alleen van *Belgische* ministers omringen. Zulks werd op de ruimste en onbekrompenste wyze gedaan; de Prins liep de wenschen der *Belgiers* bykans vooruit, en een' tyd lang ging het wel, tot dat die zelfde soort van sterlingen, die zynen broeder reeds misleid hadden, ook hem wisten te belezen, zich in eene onzalige proclamatie met zoo vele woorden aan het hoofd der volksbeweging te stellen, en de keuze van afgevaardigden voor het *congres*, hetwelk door de opgeworpene *Belgische* provisionele regering was zamengeroepen, ook te *Antwerpen* en te *Maastricht* te vergunnen, alle gevangenen los te geven. *Dendermonde* en het kasteel van *Gend* te ontruimen, schikkingen daartoe ook te *Antwerpen* en *Maastricht* te maken, en om een' wapenstilstand te vragen. Toen groeide de vermetelheid dier booswichten, die door elke toegevendheid stouter werden, zoodanig, dat zy vooruitdrongen naar *Lier* en *Mechelen*, door vernieuden afval en verraad der *Belgische* troepen tot *Antwerpen* naderden, den Prins verguisden, de linie van den *Moerdyk* eischten, en nadat Z. K. H. ziende dat hy misleid was, *Antwerpen* verliet, die stad door verraad van binnen bemagtigden en onze manschap vermoordden, waarop zy stoutelyk ook het kasteel en de oorlogschepen vóór de stad, als *onbetwistbaar Nationaal Belgisch eigendom*, opeischten.

Nu was de nood voor ons ten top gerezen. Maar te midden dezer diepe vernedering hadden wy nog éénen dag en éénen man, die de zaken eene gunstige wending deed nemen—CHASSE op den 27sten October. De krachtige werking der kartouwen en bommen uit het kasteel en van de schepen stemden de stoutheid der muitelingen merkelyk lager: wy behielden onze treffelyke positie in de citadel en op de *Schelde*, de oproerlingen ontzagen de grenzen van *Noord-Braband*, de *Hollandsche* Natie, die nu op redding door eigene kracht durfde hopen, verhief zich met eene poging, die de 16de en 17de eeuwen herinnerde; van alle kanten stroomden schutters en vrywilligers toe, de bykans weerlooze grensvestingen werden in zeer korten tyd van alles voorzien, en terwyl de *Belgische* roovers zich onafhankelyk verklaarden, en het Huis van *Nassau ten eeuwigen dage* van de regering over *Belgie* vervallen verklaarden, bragt *Oud Nederland* een heir van vyftig duizend man en aan vrywillige giften twee millioen byeen; het beyverde zich om eene heffing van veertien millioen ten spoedigste hy te brengen, en gedeeltelyk aan het land te schenken.—Zonen uit de edelste geslachten, studenten uit alle onze hoogescholen en *Athenaea* snelden vol geestdrift aan, om als gemeene krygslieden de verzwakte ryen onzer verdedigers aan te vullen, en spoedig was de linie van *Staats-Vlaanderen*, *Noord Braband* en *Gelderland*, in weerwil van het verlies van *Venlo*, in een geduchten staat van tegenweer, zoo dat de nog onlangs zoo pogchende *Belgen* zich gelukkig achtten, eenen wapenstilstand te kunnen bekomen.

Deze wapenstilstand was een gevolg der *bemiddeling* van de groote mogendheden. Zoo lang het oproer *ons* Vaderland, de *Vereenigde Nederlanden*, bedreigde, waren zy werkeloos: *thans* moesten wy, om dierbaar menschenbloed te sparen, het zwaard in de schede steken. Die werkeloosheid was het gevolg van een grondbeginsel, door de pas erkende *Fransche* regering aan geheel *Europa* voorgeschreven: *dat geene regering zich met de zaken van anderen, ook harer naburen, mogt bemoeijen*. Gedwee onderwierp *Europa* zich daaraan. Nu echter, toen de *Vereenigde Nederlanden* eene dreigende houding begonnen aan te nemen, kwam men met vertoogen tusschen beiden, om de blokkade der *Vlaamsche* kusten en der *Schelde* te doen ophouden. Men had lydelyk toegezien, dat de *Belgen Zeeuwsch-Vlaanderen* veroverden; doch toen de edele LEDEL, een tweede CHASSE, met 80 man eenige duizende *Fransche* en *Vlaamsche* struikroovers daaruit verdreef, toen mogt men van de herwonnen stelling geen gebruik maken, tot het benaauwen van *Antwerpen* en *Gend*. Zóó werd het aangenomen stelsel van *non-interventie* gehandhaafd. Blykbaar werden hier tweederlei maten en gewigten gebruikt, alleen ten behoeve des oproers.

Intusschen had de keizer van *Rusland*, die, zoo getrouw aan zyne gezworene eeden, het *Turksche* ryk had ontruimd, getoond, dat de langere schending der rust in *Europa* hem niet onverschillig zou zyn. Dit werd door de *Jakobynen* in *Frankryk* tot voorwendsel gebezigd, om hunne regering (waar zich intusschen drie ministerien met voorbeeldeloozen spoed waren opgevolgd) te noodzaken, eene geduchte wapening te gelasten, schynbaar ter verdediging van eigen grondgebied, hetwelk niemand bedreigde, doch alléén ten behoeve van *Belgien* en wie verder tegen de wettige regeringen zou willen opstaan, gelyk de *Fransche* papieren zeer duidelyk zeiden. In *Engeland* won de omwenteling dagelyks veld. Men nam het zeer euvel op, dat de koning in de aanspraak aan zyn parlement van de *Nederlandsche* regering eenig goed durfde spreken. JOHN BULL wierp WELLINGTON, omdat hy, hoe zwak ook, toch eenigzins de maatschappelyke orde te handhaven zocht, met steenen, *paradeerde* met *Fransche* oproerleuzen, en de *Tower*, midden in *Londen*, moest in staat van verdediging worden gesteld, terwyl men de *Fransche* en *Belgische liberalen* tot in hunne *edele brandstichtingen* navolgde. Nu zwichtte het ministerie, dat ook in het parlement de minderheid had: en een geheel *radicaal* bestuur, met de *vryheidsvrienden* GREY, HOLLAND en BROUGHAM, kwam aan het roer.—Den geest van dit bestuur beoordeele men uit het volgende staaltje. Deszelfs tolken, de *Courrier* en de *Morning-Chronicle*, noemen de drie oostelyke mogendheden van *Europa onbeschaafd* en *roovermagten* (*Robber-Powers*). Van de lasteringen tegen *Holland*, welks vaderlandlievende opofferingen geheel niet vermeld werden, spreken wy niet eens.

Westelyk Europa was het echter alleen niet, waar de booze geest der omwenteling ellende en jammer verspreidde. Ook te *Aken*, in *Hessen*, in *Brunswyk*, in *Saksen*, in *Hamburg*, ja tot in *Pruissens* hoofdstad hadden er beroerten plaats; voor sommigen van welken, zoo als in *Brunswyk*, *Saksen* en *Hessen*, zekerlyk grond bestond, hetzy door de willekeur en de schandelyke verspillingen van den vorst, het zy door de begunstiging van het *Roomsche Prosilytisme* in een protestantsch land; ook is aldaar de regering met goedkeuring van den *Duitschen* verbondsdag veranderd. Men ziet echter daaruit, welk een woelige geest, in eens, als het ware door een tooverslag, *Europa* bevangen heeft. Door een tooverslag? of door de werking van het voorbeeld van *Frankryk*?—Wy gelooven dit niet, maar veeleer aan de werking van een *committé-revolutionnair* van opstand voor *Europa*, hetwelk, in geheime genootschappen werkzaam, zyne takken door geheel de beschaafde wereld verspreid heeft, en overal de *regeringen* ondermynt. Ook in *Zwitserland* is die geest werkzaam geweest, en heeft aldaar het landvolk in sommige kantons, vooral in *Aergau* en *Zurich*, tegen de meer bevoorregte stedelingen opgeruid. De boeren willen niet meer het land *bouwen*, *maar regeren*.—Wy zullen zien, of het daarby beter zal varen! Somuigen begeeren zelfs reeds de constitutie van 1798, die, op den eisch der *Fransche* magthebbers, *Zwitserland* tot een Een en ondeelbaar Geheel maakte, en waartegen toen alle *Zwitsersche* vaderlanders opkwamen. Is het nu nog twyfelachtig, waar deze woelingen hunnen oorsprong en middelpunt hebben?

Maar het jaar 1830 zou niet sluiten, voor het eene nog meer verwyderde omwenteling had gezien. Het was die in *Polen*. Het is waar, in 1772, 1792 en 1794 was dit land onwaardig behandeld: maar de uitmuntende keizer ALEXANDER, wiens groote ziel men leert bewonderen, naarmate men meer het monster ziet woelen, dat hy, de miskende, edele vorst in zyne laatste jaren zocht te verpletteren,—ALEXANDER en zyn waardige opvolger NICOLAAS hadden dit land met zoo vele weldaden begunstigd, en akkerbouw, handel en nyverheid bloeiden er zóó, terwyl *Rusland* zich met geen penning der inkomsten van dit land verrykte, dat men dacht de natie gewonnen te hebben, te meer, daar de schim van haren KOSZIUSKO door den voortreffelyken ALEXANDER verzoend was. Maar men bedroog zich; eensklaps barstte er een oproer los, bloedig, verschrikkelyk, en zelfs nog onmenschelyker dan te *Parys* of te *Brussel*. De *Russen* worden als slagtvee gekeeld; hunne *Poolsche* wapenbroeders spelen de schoone rol der *Belgen* in het plegen van verraad en trouweloosheid. Merkwaardig is het, dat deze omwenteling door *baardelooze knapen*, door jongens van de artillerieschool, begonnen is: jonge lieden spelen thans over het algemeen in deze oproeren eene gewigtige rol. Gelukkig, waar de geest in dezen leeftyd zoo is, als op onze hoogescholen!—Mogelyk heeft de grootvorst KONSTANTYN door eene al te groote gestrengheid de *onmiddelyke* uitbarsting wel verhaast, doch ongetwyfeld was de zaak reeds te voren volkomen vastgesteld. Het zal nu te bezien staan, of de keizer van Rusland dezen opstand, die reeds de *Russisch-Poolsche* provincien onmiddelyk bedreigt, met alle kracht van zyn *kolossale* ryk zal kunnen verpletten, en of *Frankryk* de party van eenen adel zal trekken, die voor de lyfeigenschap der boeren strydt, tegen eenen volkslievenden keizer, die den burger en boerenstand wil omhoog helpen.

Zoo wy den blik naar het zuiden onzes werelddeels wenden, zoo is, hetgeen onbegrypelyk schynt, juist daar de opstand, die er een onmetelyk veld scheen te vinden, geen schrede gevorderd. Terwyl *Frankryk* en *Belgie*, bloeijend in den benydenswaardigsten voorspoed, terwyl het bedaarde en godsdienstige *Zwitzerland*, het vaderland der vryheid, *Engeland*, onder de bescherming der benydenswaardigste voorregten levende, terwyl *Polen*, hetwelk in 15 jaren meer vooruitgegaan is dan anders in eeuwen, de treurigste tooneelen van muitzucht vertoonen, en aldaar de grondslagen der maatschappy aan het wankelen zyn, blyft de *Italiaan* onder het vreemde bewind van *Oostenryk*, de *Spanjaard* onder het juk van FERDINAND en der *Camarillas*, en *Portugal* onder de tiranny van MIGUEL, den nieuweren NERO, ongeschokt; zelfs worden de *Spaansche* uitgewekenen, die eenen inval op de grenzen doen terug geslagen en tot op het *Fransche* grondgebied vervolgd. Wat meer is, de *Fransche* regering, die zulk een teeder belang in de *Belgen* stelt, dat zy geene tusschenkomst ten hunnen nadeele gedoogt en het zenden van een *Fransch* legioen ten hunnen voordeele tegen *Holland* duldt, laat op den eisch van het *Spaansche* hof de uitgewekenen uit *Spanje*, zeer tegen hunnen zin naar de binnenlanden van *Frankryk* verplaatsen! Maar het jaar 1830 stelt in het algemeen alle staatkundige berekeningen te leur.

De *Franschen*, die begonnen met het beginsel van *geene tusschenkomst* (*non-interventie*) te eischen, roepen thans, nu dit door de mogendheden ruim is ingewilligd, om *tusschenkomst* ten behoeve van *Polen*. Zal de *Fransche* regering slagen in haren wensch, (zoo zy voorgeeft) om den vrede te behouden? Zal zy onzydig blyven in het geschil over *Belgie*? Of zal zy het voorwendsel van de sluiting der *Schelde* bezigen, om *Belgie* te erkennen, te ondersteunen, en, met *Engeland* vereenigd, hetwelk niets liever wenscht dan inneming der kolonien, ons alsdan aanvallen, indien wy niet toegeven?

Donker zyn de vooruitzigten in 1831. Waarschynlyk staat er een algemeene oorlog voor de deur, waarin wy, om het behoud van *Belgie* medegesleept, misschien onzen ondergang zullen vinden, zoo de God onzer Vaderen niet weder Zyne wondermagt aan ons betoont. Eene dubbelde mate van veerkracht en standvastigheid wordt er dus van ons gevorderd. Maar by eenen aanval op ons zal het wel niet blyven. De revolutie, door zoo vele [illegible]dwaasden in stilte toegejuicht, zal, met *Frankryks* ontelbare, op stryd en roof vlammende benden, zich oostwaarts verspreiden, de Ryngewesten en *Duitschland* overstroomen en zich misschien gelyktydig door *Zwitserland* eenen weg naar *Italie* banen, opdat de orde, welvaart, zedelykheid en beschaving van ons werelddeel onder de vryheidskreten van woeste horden verdwyne! Mogelyk echter zal de goede zaak zegevieren, doch gewis niet dan ten koste van stroomen bloeds en onnoemlyke schatten, die alle Natien weder onder lasten zullen doen zwoegen, waaruit eerlang nieuwe voorwendsels tot omwentelingen geboren worden. Ziedaar het vooruitzigt voor ons nog zoo kort geleden, zoo vreedzame, zoo gelukkige werelddeel! Ziedaar de zegeningen der *liberalen*!—*Arnh. Courant.*